ନ୍ୟୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ

ବନାମ

ଏନ. ପି. ସେହଗଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ଫେବୃଆରୀ 15, 1991

[ଏମ. ଏଚ. କାନିୟା ଏବଂ କୁଲଦିପ ସିଂ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସେବା ଆଇନ- ବ୍ୟାଙ୍କ- ପଦୋନ୍ନତି ନୀତି- ପରିଚାଳକ- ମନ୍ଦ ଆଚରଣ- ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା- ଆରୋପପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପଦୋନ୍ନତି ପରେ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା- ମନସ୍ଥ କରାଯାଇଥିବା ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତିର ବିଚାର ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନୁହେଁ- କିନ୍ତୁ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରଦାନକୁ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ-ପଦୋନ୍ନତିଗତ ମନ୍ଦ ଆଚରଣର କ୍ଷମାଦାନ ରୂପେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ- ଆରୋପପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିବା ବୈଧ ବୋଲି ଧରାଯାଇଛି ।

ଆବେଦନକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କର ପଦୋନ୍ନତି ନୀତିର ଖଣ୍ଡ 9 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଯେଉଁ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧୀନ ରହିଛି, ତାଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ, ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଯେ ଅଧିକାରୀ ଦୋଷମୁକ୍ତ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ପଦୋନ୍ନତି ସ୍ଥଗିତ ରହିବ ଏବଂ ଯଦି ଏପରି ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ଅଭିଯୋଗରୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ପଦୋନ୍ନତି ସେହି ତାରିଖଠା'ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ଯାହା ଅନ୍ୟଥା ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନଥିଲେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହୋଇଥା'ନ୍ତା । ପ୍ରତିବାଦୀ-1, ଜଣେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରବନ୍ଧକ, ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାର କରାଯାଉଥିବାବେଳେ ଉପରୋକ୍ତ ଖଣ୍ଡ ଅଧୀନରେ ସ୍କେଲ- II ରୁ ସ୍କେଲ- III କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିଲେ । ପରେ ସ୍କେଲ III ରୁ ସ୍କେଲ IV କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷାତକାର ମଧ୍ୟ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏହାପରେ ଆବେଦନକାରୀ-ବ୍ୟାଙ୍କ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆରୋପପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ସେ ବ୍ୟାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଏକ ଘୋଷଣାତ୍ମକ ମୋକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରି ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଦୋନ୍ନତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଆବେଦନକାରୀ-ବ୍ୟାଙ୍କ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ମନ୍ଦ ଆଚରଣକୁ କ୍ଷମାଦାନ କରିଥିବା ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ପରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପକ୍ଷେ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ-ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ଆରୋପପତ୍ର ବେଆଇନ ଦର୍ଶାଇ ତଦନ୍ତ ଜାରି ରଖିବା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇଥିଲେ । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶକୁ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନରେ, ବ୍ୟାଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଖଣ୍ଡ 9 ଅଧୀନରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରଦାନ ଆଇନରେ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ-ପଦୋନ୍ନତି ମନ୍ଦ ଆଚରଣର କ୍ଷମାଦାନ ରୂପେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ତରଫରୁ, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଜାରି ରଖିବା ବୈଧ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ସ୍କେଲ III ରୁ ସ୍କେଲ IV କୁ ତାଙ୍କର ପଦୋନ୍ନତି ସ୍ଥଗିତ

ରଖିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଆଧାର ନୁହେଁ କାରଣ ସାକ୍ଷାତକାର ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଆରୋପ କରି କୌଣସି ଆରୋପପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ,

କହିଲେ: 1 ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ମନସ୍ଥ କରାଯାଇଛି ଅବା ଏହା ବିଚାରଧୀନ ରହିଛି, କେବଳ ଏହି ତଥ୍ୟ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ବିଚାର ନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଉତ୍ତମ ଆଧାର ଗଠନ କରେ ନାହିଁ ଯଦି ସେ ବିଚାର ପରିସରରେ ଅଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଯଦି ଅନ୍ୟଥା ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ ତେବେ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଉତ୍ତମ ଆଧାର ଗଠନ କରିବ ନାହିଁ । ବ୍ୟାଙ୍କର ପଦୋନ୍ନତି ନୀତିର ଖଣ୍ଡ 9 ଏହି ଧାରଣା ସୃଷ୍ଟି କରେ ଯେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବା ଆରମ୍ଭ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀ, ଯାହାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମନ୍ଦ ଆଚରଣ ଅଭିଯୋଗ ଲଗାଯାଇପାରେ, ତାଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାରରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯଦି ସେ ଅନ୍ୟଥା ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର ହେବାକୁ ହକଦାର କିମ୍ବା ତାଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଯେତେବେଳେ ସ୍କେଲ୍ II ରୁ ସ୍କେଲ୍ III କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା, ସେତେବେଳେ ଏହି ପଦୋନ୍ନତି କାରଣରୁ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ମନ୍ଦ ଆଚରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ କ୍ଷମାଦାନ କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଆଇନରେ ଏବଂ ପଦୋନ୍ନତି ନୀତିର ଖଣ୍ଡ 9 ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ବିଚାର କରିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନଥିଲା ଏବଂ ଯଦି ଅନ୍ୟଥା ସେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ମିଳିଥିଲେ । ତେଣୁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆରୋପପତ୍ର ଏବଂ ଉକ୍ତ ଆରୋପପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଆଇନରେ ମନ୍ଦ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ କ୍ଷମାଦାନ ଆଧାରରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବ ଆରୋପିତ ମନ୍ଦ ଆଚରଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ କ୍ଷମାଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏହି ଉପସଂହାର ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଆଧାର କରି ନିମ୍ନ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ।

ଏଲ. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ମିଡଲଟନ୍ ବନାମ ହୋରି ପ୍ଲେ ଫେୟାର, ଏଆଇଆର 1925 କ୍ୟାଲ୍. 87; *ସଚିବଙ୍କ ଜରିଆରେ ଅମରାବତୀ ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ, ବନାମ ବିଠଲ ବିନାୟକ ବାପଟ,* ଏଆଇଆର 1941 ନାଗପୁର 125 ଏବଂ *ଅଧରାଜ ସିଂହ* ବନାମ *ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ,* ଏଆଇଆର ଏମପି 284; ଅପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ଧରାଯାଇଛି ।

2. ଏହି ତଥ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ-ବ୍ୟାଙ୍କ ରାଜି ହୋଇଛି ଯେ କୌଣସି ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ନ କରି ଏହା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ସ୍କେଲ୍ III ରୁ ସ୍କେଲ୍ IV କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରଦାନ କରିବ, ଯଦି ବିଭାଗୀୟ ପଦୋନ୍ନତି କମିଟି ତାଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରେ ଏବଂ ଏହି ପଦୋନ୍ନତି ସେହି ତାରିଖଠା'ରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଯେଉଁ ଦିନ ତାଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯାଇଥା'ନ୍ତା କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ମନସ୍ଥ କରାଯାଉଛି, ଏହି ଉପସ୍ଥାପନ ଉପରେ କୌଣସି ମତାମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଯେ ଯେହେତୁ ସ୍କେଲ୍ III ରୁ ସ୍କେଲ୍ IV କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଚୟନ ତାରିଖରେ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ କୌଣସି ଆରୋପପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା, ତେଣୁ ସ୍କେଲ୍ III ରୁ ସ୍କେଲ୍ IV କୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ପଦୋନ୍ନତି ସ୍ଥଗିତ ରଖିବାକୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନଥିଲା ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 739/1991

ନିୟମିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 405/1990 ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 16.3.1990 ର ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଜି. ବି. ପାଇ ଏବଂ ପି. ଏନ. ଗୁପ୍ତା ।

ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅଶୋକ କେ. ମହାଜନ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ,

କନିୟା, ନ୍ୟାୟାମୂର୍ତ୍ତି । ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣାଗଲା ।

ଏହା ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଶ୍ରୀମାନ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏକ ଆବେଦନ, ଯେଉଁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନିୟମିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 405/1990 ସରାସରି ଭାବେ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟ ସଂକ୍ଷେପରେ କୁହାଯାଇପାରିବ ।

ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ ଯିଏ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଏକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଆବେଦନକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କର ହରିଦ୍ୱାର ଶାଖାରେ ପରିଚାଳକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଉପରେ ତା 2 ଏପ୍ରିଲ 1982 ରିଖରେ ଅନେକ ଅନିୟମିତତା, ତ୍ରୁଟି, କାର୍ଯ୍ୟ, ବିଚ୍ୟୁତି ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । 4 ମେ, 1982 ରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ହୋଇଥିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ଏବଂ ଅଭିଯୋଗର ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରି ଉକ୍ତ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସର ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କୁ 17 ଜୁଲାଇ, 1984 ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍କେଲ- II ରୁ ସ୍କେଲ- III କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଅଭିଲେଖରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନଭେମ୍ବର 1984 ରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଚାର ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିଲା କାରଣ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କେତେକ ଅଭିଯୋଗ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ତଦନ୍ତ ବ୍ୟୁରୋ (ସିବିଆଇ) ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତାଧୀନ ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 11, 1988 ରେ ସ୍କେଲ୍ III ରୁ ସ୍କେଲ୍ IV କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ସାକ୍ଷାତକାର ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ସାକ୍ଷାତକାର ନେଇଥିବା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଥିଲେ । ଏପ୍ରିଲ 27, 1988 ରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଉପରେ ଏକ ଆରୋପପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତା 27 ମେ 1988 ରିଖରେ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧସ୍ତନ-ବିଚାରପତି, ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ, ଜଳନ୍ଧର ନ୍ୟାୟାଳୟରେ 30 ଜୁନ୍, 1988 ରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଯେ ତା 27 ଏପ୍ରିଲ, 1988 ରିଖର ଆଦେଶ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆରୋପପତ୍ର ବେଆଇନ ତଥା ସେବା ନିୟମାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଥିଲା ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଥାୟୀ ନଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଆରୋପପତ୍ର ଆଧାରରେ ତଦନ୍ତ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା ଯେ, ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ହେବା ପରି ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କୁ 17 ଜୁଲାଇ, 1984 ରେ ସ୍କେଲ୍ II ରୁ ସ୍କେଲ୍ III କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆରୋପିତ ଅନିୟମିତତା ଏବଂ ମନ୍ଦ

ଆଚରଣ ପରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ପଦୋନ୍ନତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆବେଦନକାରୀ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ମନ୍ଦ ଆଚରଣ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, କ୍ଷମାଦାନ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ଏବଂ ଏହାପରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉକ୍ତ ମନ୍ଦ ଆଚରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନଥିଲା । ଏହି ଯୁକ୍ତି ମାନ୍ୟବର ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ଥିଲା, ଯିଏ ଏକ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଉପରେ ଆରୋପପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଆଦେଶ ବେଆଇନ ଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ଆରୋପପତ୍ର ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତ ଜାରି ରଖିବା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜଳନ୍ଧରସ୍ଥିତ ମାନ୍ୟବର ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ମାନ୍ୟବର ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ମାନ୍ୟବର ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଏବଂ ଉପସଂହାରକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବାରୁ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ମାନ୍ୟବର ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନଟି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଏକ ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ପାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମ୍ଭ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କୁ ଜୁଲାଇ 17, 1984 ରେ ସ୍କେଲ୍ II ରୁ ସ୍କେଲ୍ III କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଦୋନ୍ନତି, ଆଇନତଃ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ମନ୍ଦ ଆଚରଣର କାର୍ଯ୍ୟର କ୍ଷମାଦାନ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ ସମୟରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର କରିବାକୁ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦେବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନଥିଲା ଯାହା ପାଇଁ ସେ ବିବେଚିତ ହେବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ ତଥା ଯଦି ସେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ମିଳିଲେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ, ଶ୍ରୀ ରାଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପଗୁଡ଼ିକ, ଯଦିଓ ମନ୍ଦ ଆଚରଣ ଗଠନ କରିଥିଲେ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଭର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । କାରଣ ଉପରୋକ୍ତ ପଦୋନ୍ନତି ଯୋଗୁଁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ଷମାଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମ୍ପୃକ୍ତ ପକ୍ଷଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ମନରେ ଧାରଣା ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଆମ୍ଭ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି ଯେ କେବଳ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ମନସ୍ଥ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ଏହା ବିଚାରଧୀନ ରହିଛି, ଏହା ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର ନ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନତଃ ଏକ ଉତ୍ତମ ଆଧାର ଗଠନ କରୁନାହିଁ ଯଦି ସେ ବିଚାର ପରିସରରେ ଅଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଯଦି କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଅନ୍ୟଥା ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ ତେବେ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଉତ୍ତମ ଆଧାର ଗଠନ କରିବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଆମ୍ଭେ ଦେଖୁଛୁ ଯେ ଏହି ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ଆବେଦନକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କର ପଦୋନ୍ନତି ନୀତିର ଧାରା (୨) ଦ୍ୱାରା ସୁଦୃଢ଼ ହୋଇଛି । ଧାରା (୨) ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"*ଖଣ୍ଡ ୨ ।* ଯେଉଁ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧୀନ ରହିଛି, ସେମାନଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭାଗ ନେବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ, ଏହି ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ

> ଯେ ପଦୋନ୍ନତି (ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଚୟନ କରାଯାଏ) ଅଧିକାରୀ ଜଣକ ଅଭିଯୋଗରୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯିବ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପଦୋନ୍ନତି ସେହି ତାରିଖଠା'ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ଯେଉଁ ଦିନ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନଥିଲେ ଏହା ଅନ୍ୟଥା ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହୋଇଥା'ନ୍ତା । ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ ଯଦି ସମାଲୋଚନା ବ୍ୟତୀତ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ଅଧିକାରୀ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ ନାହିଁ ।"

ଏହି ଧାରାର ଏକ ସରଳ ପାଠରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କର ଜଣେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧୀନ ଅଛି, ଏହା ଆବେଦନକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ଜଣେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାରରୁ ବାଦ ଦେବାକୁ ହକଦାର କରିବ ନାହିଁ ଯଦି ଅନ୍ୟଥା ସେ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଏ'ପରି ମାମଲାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକମାତ୍ର ଅଧିକାର, ଏହିକି ଯେ ଯଦି ଏପରି ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ଅନ୍ୟଥା ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ମିଳନ୍ତି ଏବଂ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ମନୋନୀତ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ସେହି ଅଧିକାରୀ ଅଭିଯୋଗରୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ପଦୋନ୍ନତି ଅଟକାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଉକ୍ତ ଖଣ୍ଡରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଯଦି ଏପରି ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ଅଭିଯୋଗରୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ପଦୋନ୍ନତି ସେହି ତାରିଖଠା'ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ପଡିବ ଯାହା ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନଥିଲେ ଅନ୍ୟଥା ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହୋଇଥା'ନ୍ତା । ଏହି ନିୟମ ଏ'ପରି ନିହିତାର୍ଥ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଯେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବା ଆରମ୍ଭ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀ, ଯାହାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମନ୍ଦ ଆଚରଣର ଅଭିଯୋଗ ଲଗାଯାଇପାରେ, ତାଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତିକୁ ବିଚାରରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯଦି ସେ ଅନ୍ୟଥା ବିବେଚିତ ହେବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି କିମ୍ବା ତାଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କୁ 17 ଜୁଲାଇ, 1984 ରେ ସ୍କେଲ୍ II ରୁ ସ୍କେଲ୍ III କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହି ପଦୋନ୍ନତି ଯୋଗୁଁ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ମନ୍ଦ ଆଚରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ କ୍ଷମାଦାନ କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ କାରଣ ଆଇନରେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ବିନିୟମ (9) ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର କରିବା ଏବଂ ଯଦି ଅନ୍ୟଥା ସେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ମିଳିଲେ ତାଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦେବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନଥିଲା । ଏହି ଉପସଂହାର ଦୃଷ୍ଟିରେ, ଏହା ଅନୁସରଣୀୟ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆରୋପପତ୍ର ଏବଂ ଉକ୍ତ ଆରୋପପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଆଇନରେ ମନ୍ଦ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ କ୍ଷମାଦାନ ଆଧାରରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭ ବିଚାରରେ, ନିମ୍ନସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ଏହା କହି ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଆରୋପିତ ମନ୍ଦ ଆଚରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷମା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ଆଧାର କରି ସେମାନେ ଉପସଂହାର କରିଥିଲେ ।

କ୍ଷମାଦାନ ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ସମର୍ଥନ କରି, ଶ୍ରୀ ରାଓ *ଏଲ. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ମିଡିଲଟନ* ବନାମ *ହୋରି ପ୍ଲେଫେୟାର,* ଏଆଇଆର (1925) କଲିକତା 87 ମାମଲାରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ *ସଚିବଙ୍କ ଜରିଆରେ ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ, ଅମରାବତୀ* ବନାମ *ବିଠଲ, ବିନାୟକ ବାପଟ,* ଏଆଇଆର (1941) ନାଗପୁର 125 ମାମଲାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ନାଗପୁର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମାନ୍ୟବର

ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ଏହି ଉଭୟ ମାମଲା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଥରେ ଜଣେ ମାଲିକ ସେବକଙ୍କ ତରଫରୁ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ମନ୍ଦ ଆଚରଣକୁ କ୍ଷମାଦାନ ଦେଇଛନ୍ତି ଯାହା ବରଖାସ୍ତ କିମ୍ବା ଜୋରିମାନାକୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ କରିବ, ଏପରି କ୍ଷମାଦାନ ପରେ, ସେ ତାଙ୍କ କ୍ଷମାଦାନ ମନୋନୟନରୁ ଓହରିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ବରଖାସ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଜୋରିମାନା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦଣ୍ଡ ଲାଗୁ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭ ମତରେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମାଲିକ ଏବଂ ସେବକଙ୍କ ସାଧାରଣ ନିୟମାବଳୀ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ମାଲିକଙ୍କ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ସେବକଙ୍କୁ ବରଖାସ୍ତ କରିବା କିମ୍ବା ମନ୍ଦ ଆଚରଣ ଆଧାରରେ ଜୋରିମାନା କରିବା ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଥିଲା । ଏହି ଦୁଇଟି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ମାଲିକଙ୍କ ପାଖରେ ସେବକଙ୍କୁ ବରଖାସ୍ତ କରିବା କିମ୍ବା ମନ୍ଦ ଆଚରଣ ଆଧାରରେ ତାଙ୍କୁ ଜୋରିମାନା କରିବାର ବିକଳ୍ପ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେ ମନ୍ଦ ଆଚରଣ ଆଧାରରେ ତାଙ୍କୁ ବରଖାସ୍ତ କିମ୍ବା ଜୋରିମାନା କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ଏବଂ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ମାଲିକ ଏହିପରି ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ମନ୍ଦ ଆଚରଣକୁ କ୍ଷମାଦାନ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତା'ପରେ ସେବକଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଅସଦାଚରଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ମାମଲାରେ, ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କୁ 17 ଜୁଲାଇ, 1984 ରେ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର କରିବା ଏବଂ ଯଦି ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ମିଳିଲେ ତେବେ ତାଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦେବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା କି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିନଥିଲା, ଯେପରି ଆମ୍ଭେ ପୂର୍ବରୁ ଦର୍ଶାଇଛୁ । ଏଭଳି ସ୍ଥିତିରେ କ୍ଷମାଦାନର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନଥିଲା । *ଲାଲ ଔଧରାଜ ସିଂହ* ବନାମ *ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ,* ଏଆଇଆର 1967 ଏମ. ପି. 284 ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁପାତ ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ମାମଲା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ କାରଣ ତାହା ପୁଣି ଏକ ମାମଲା ଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା, ଅର୍ଥାତ୍ ରାଜ୍ୟ, କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡିତ କରିବାର ବିକଳ୍ପ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ଏପରି କରିବାରୁ ଦୂରେଇ ରହିଥିଲେ ।

ଏହାପରେ ଶ୍ରୀ ରାଓ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ତେବେ ସୁଦ୍ଧା ସ୍କେଲ୍ III ରୁ ସ୍କେଲ୍ IV କୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତିକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆଧାର ଗଠନ କରୁନଥିଲା ଯଦି ଅନ୍ୟଥା ସେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଥିଲେ, ଯେହେତୁ, ସେହି ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଚୟନ ତାରିଖ ଦିନ, ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଆରୋପପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ଏଠାରେ ସ୍ୱୀକୃତ ସ୍ଥିତି ଏହିକି ଯେ ଆରୋପପତ୍ର ଦାଖଲ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧୀନ ଥିଲା କିମ୍ବା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀ ରାଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଯୁକ୍ତିଟି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ନୀତିର ଖଣ୍ଡ (୨) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ସୁଦୃଢ଼ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଆମ୍ଭେ ପୂର୍ବରୁ ଆଲୋଚନା କରିଛୁ । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୃଢ଼ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବୈଧତା ବିଷୟରେ ତାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ସମ ଆଧାରରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ମାର୍ଚ୍ଚ 1984 ଠାରୁ ସ୍କେଲ III ରୁ ସ୍କେଲ IV କୁ

ପଦୋନ୍ନତି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ ଯଦି ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ମିଳୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କୁ ସ୍କେଲ III ରୁ ସ୍କେଲ IV କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯିବାର ଏକ ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପରେ ଆରୋପପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁକରି ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସ୍କେଲ୍ III ରୁ ସ୍କେଲ୍ IV କୁ ପଦୋନ୍ନତି ମାମଲାର ବିଚାରକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା କିମ୍ବା ଯଦି ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ଥିଲେ ତେବେ ତାଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନଥିଲା ।

ଏହା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ *ଦୃଷ୍ଟିଗତରୁ* ପ୍ରତୀୟମାନ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ସ୍କେଲ୍ III ରୁ ସ୍କେଲ୍ IV କୁ ପଦୋନ୍ନତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀ ରାଓଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନା ଅସାର ନୁହେଁ । ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଆମ୍ଭ ପାଇଁ ଅନାବଶ୍ୟକ କାରଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ପାଇ ସହମତ ଯେ ଏକ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ନ କରି, ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କୁ ସ୍କେଲ-III ରୁ ସ୍କେଲ-IV କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦେବେ ଯଦି ବିଭାଗୀୟ ପଦୋନ୍ନତି କମିଟି ତାଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚିତ କରିଥିବାର ମିଳେ ଏବଂ ଏହି ପଦୋନ୍ନତି ସେହି ତାରିଖରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଯେଉଁଦିନ ତାଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯାଇଥା'ନ୍ତା ଯଦି ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ମନସ୍ଥ ହୋଇନଥା'ନ୍ତା ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆବେଦନକୁ ଉପରେ କୁହାଯାଇଥିବା ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଉଛି ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବାତିଲ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି । ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆଗକୁ ନିଆଯିବ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ଯେତେଦୂର ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ସ୍କେଲ-III ରୁ ସ୍କେଲ-IV କୁ ପଦୋନ୍ନତିର ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ, ସେହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଶ୍ରୀ ପାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାହା ସହମତି ହୋଇଛି, ତାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବିଚାର କରାଯିବ, ଯେ'ପରି ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ପକ୍ଷମାନେ ନିଜର ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିଜେ ବହନ ତଥା ଦେୟ ପୈଠ କରିବେ ।

ଟି.ଏନ.ଏ.

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଂଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ